

Tre-i-éner til de grønne arealer. Blec Multivator både dekomprimerer, topdresser med genbrug og klarer såningen af nyt græs på én gang.

Grønsværens tre-i-éner

Maskinfører i Kerteminde kan lufte, topdresse og så nye græsfrø i ét hug

- Tidligere blev det kun til slåning af græsset og såning af nyt. Det med at lufte og topdresse var ikke noget, der blev budgetteret med. Nu klarer jeg det hele i ét hug. Det er jo sådan en slags tre-i-éner til vore boldbaner.

Erik Miller er specialarbejder hos Kerteminde Kommune. Blandt hans grønne opgaver er at være tre-i-éner-chauffør.

Maskinføreren på den grønne John Deere-tractor har et gan-

ske solidt kendskab til kommunens fodboldbaner. I antal er der godt og vel 30 af dem. Og Erik Miller kommer hele kommunen rundt fra grønsværen i Dalby i nord til Langeskov Stadion i syd og mod vest fodboldbanerne i Munkebo ved Lindøværftet.

- Alle sammen har fået det bedre – eller får det bedre. Da vi lavede den første test med maskinen, kunne vi en måned senere se en helt markant forskel på, hvor vi havde kørt og hvor vi ikke havde kørt. Det siger næsten sig selv, at en fodboldbane får det bedre, når den bliver luftet og topdressed. Der har bare ikke været økonomi til det, før vi fik den samlede løsning med flere funktioner i én, siger Erik Miller.

Knivene sidder med 10 centimeter mellemrum. De nøjes ikke med at slice overfladen. De løfter også jord op til overfladen og skaber dermed materiale til topdressing.

Tre modeller

Tre-i-éneren er britisk og hedder Blec Multivator. I Kerteminde er det den mellemste af tre modeller, Erik Miller kører med. MV180, hvor tallet fortæller om en arbejdsbredde på 180 centimeter. Tilsvarende findes der en model MV150 på halvanden meter og den store MV210, som arbejder i en bredde på 210 centimeter.

Indstillingen af maskinen er enkel og ligetil. Det tager ikke Erik Miller mange øjeblikke at gøre Multivatoren klar til at give grønsværen en behandling.

Foruden de mange funktioner samlet i én maskine, er der også lidt af en genbrugsstation i Blec Multivator. Når den dekomprimerer og samtidig topdresser, er det nemlig med genanvendelse af den jord, som maskinen har løsnet.

- Maskinen laver selv en topdressing ved at genbruge jorden. Altså uden at tilføre nyt materiale. Det ligger der også en besparelse i, forklarer Erik Miller.

Luftning – topdressing - såning

Den britiske Multivator leveres med eller uden så-kasse til frø. Kerteminde Kommune har valgt at få den med så-kasse, og det ser Erik Miller som en klar fordel.

- Foruden at lufte jorden og topdresse, kan jeg efterså på slidte arealer. Maskinens rive arbejder let i overfladen og sørger for at arbejde græsfrøene ned, og Multivatoren er så tillige udstyret med en kost, der jævner jorden ud efter luftning og eventuel såning. Det mest imponerende er måske, at det hele arbejder sammen, uden at jeg skal koncentrere mig om andet, end at køre traktoren, siger Erik Miller.

Når Blec Multivator kører hen over et areal og løsner jorden, sker det med knive med svejsninger på siderne.

Sten bliver i jorden

- Knivene kører ned i jorden, og svejsningerne bevirker, at de ikke bare skærer en rille, men også arbejder i jorden. De tager simpelthen jord med op. Men ikke eventuelle sten. De skubbes bare til side nede i jorden. Jeg kan indstille knivene til at arbejde fra fem til ti centimeters dybde, og jeg kan også justere,

Umiddelbart efter overkørsel, kan det se lidt barsk ud. Men kort tid efter, at Multivator har været en tur over græsset med dekomprimering, topdressing og såning, har grønsværen det markant bedre.

hvor meget jord, jeg vil have med op, fortæller Multivatorføreren på materielgården i Kerteminde.

Den 180 centimeter brede maskine har en egenvægt på 765

Mange funktioner i én maskine. Foruden knive og så-kasse, har Multivator også rive til at arbejde græsfrøene ned i den løsnede overflade, samt en kost, der jævner ud.

kilo. I det daglige lader Erik Miller sin fejmaskine hænge i kompakttraktorens front som kontravægt.

- Hvorfor købe og montere en kontravægt, når jeg bare kan lade kosten sidde? Blec Multivatoren kører på traktorens PTO, men har egen hydraulik til sprederen. Hele maskinen glider en over græsset på meder nærmest som en kælk.

Præcis fornemmelse

Producenten Blec Global har hjemme i Peterborough 170 kilometer nord for London. Gary og Sue Mumby grundlagde Blec-fabrikken i 1986, og det er stadig ægteparret, der driver virksomheden.

Blec Global har et omfattende program af forskellige maskiner til den grønne sektor. Virksomheden eksporterer til godt 30 lande. I Danmark er det Special Maskiner A/S i Rudkøbing, der importerer og forhandler Blec-produkterne.

- Gary Mumby fortid som landskabsentreprenør fornægter sig

ikke, når der udvikles nye maskiner. Han har en helt præcis fornemmelse for, hvilke maskiner, der kan optimere arbejdet.

- Der er en stigende efterspørgsel på grej til at dekomprimere og samtidig topdresse ved at genanvende materialet. Det opfylder Blec Multivator til fulde med de specielle knive, der spalter og løfter jorden op. Afstanden mellem knivene er 10 centimeter. Som standard er de enkelte knive 8 millimeter brede, men der er også mulighed for at montere 10 millimeter knive, fortæller direktør Lennart Ahlefeldt Laurvig hos Special Maskiner A/S.